

lider under et økonomisk Tryk, er det fuldkommen urimeligt, jeg havde nær sagt samvittighedsløst, at øse 30 Mill. Kr. ud til Anskaffelse af nyt militært Beredskab og 10 Mill. Kr. til nye Kaserner Ja, det ærede Medlem (Maegaard) ryster paa Hovedet, men jeg tror, det ærede Medlem skulde vente lidt med at ryste paa Hovedet, for ellers kunde det være, der var andre, der rystede paa det. Hvis alt dette ikke er anskaffet, er der saa ikke en Mulighed for at hindre disse Anskaffelser, enten gennem en Lovændring eller gennem Samraad med de politiske Partier? Jeg er klar over, at naar det er anskaffet, er det en anden Sag. Jeg mødte f. Eks. forleden Dag i Odense et Kompagni, som var, jeg havde nær sagt, belempret med disse nye Staalhjelme. Jeg havde paa Fornemmelser, at Soldaterne følte sig trykkede, ganske sikkert ikke saa forfærdelig meget af den økonomiske Stilling, men af dette, at de havde faaet Staalhjelme paa Hovedet. Men det kan trykke mere end eet Sted, og disse Udgifter trykker ganske sikkert, ikke paa Hovedet af andre Mennesker, men paa deres Pengepung. Og det er et Hensyn, som man i Øjeblikket ikke kan lade ude af Betragtning.

Hvad jeg her har sagt, har i Virkeligheden alt sammen Tilknytning til § 1 i Lovforslaget. Det betyder selvfølgelig ikke, at jeg herefter vil gennemgaa samtlige 51 Paragraffer og tale lige saa længe om hver af de andre Paragraffer. Men der er enkelte af disse, som jeg gerne vil gøre et Par Bemærkninger om — jeg skal gøre det meget hurtigt, saa vist som jeg ser, at Formanden ser strengt paa mig.

Der er først en Bestemmelse i § 4, som har været stærkt omtalt af ærede tidligere Talere. Den angaar Tilvejebringelsen af Mandskab, og man har fra forskellige Sider, i hvert Fald har de to Ordførere, jeg havde nær sagt, himlet meget stærkt op om den hvervede Hær, som man kalder det, der her skulde etableres. Men dette er jo positivt urigtigt. Der er ikke Tale om en hvervet Hær, men om en Hær, skabt paa Frivillighedens Grund, hvor man har undgaaet alle de Ulemper, som klæber ved den hvervede Hærstyrke. Der er for øvrigt saa uhyre mange Maader at skaffe Mandskab paa, og ikke alle Steder, hvor man har en hvervet Hær, er man utilfreds med den, f. Eks. har England haft en hvervet Hær gennem en lang Aarrække, og det viste sig jo, at efter Krigens Slutning gik man tilbage til den hvervede Hær.

Man synes at være bange for, at den hvervede Hær skulde afstedkomme Ulykker, og nægtes kan det naturligvis ikke, at der i nogen Grad er Betingelser for det i Kraft af den simple Ting, at en saadan Hær udmærket kan ligefrem organisere sig, danne en Fagforening, og det ved vi alle, at naar noget saadant finder Sted, skal der en uhyre lille bevæbnet Styrke til for at terrorisere en Befolkning. Derfor er jeg for mit Vedkommende enig i, at vi ikke skal have en hvervet Hær, hvor saadanne Eventualiteter maaske kunde fremkomme. Andre Steder har man densaakaldte Folkevæbning, hvor alle uden Undtagelse kan kaldes ind under Fanerne paa det Tidspunkt, hvor der bliver Brug for dem. Herhjemme har vi jo haft den saakaldte almindelige Værnepligt, og den synes man i store Kredse af Befolkningen at have fattet en uhyre Kærlighed til. Baade den ærede Ordfører for Venstre og den ærede Ordfører for de Konservative priste jo denne Ordning i meget højstemte Udtryk: den almindelige Værnepligt var det eneste saliggørende. Det undrer mig i nogen Grad, thi det forekommer mig, at noget mere utiltalende end den almindelige Værnepligt skal man i Virkeligheden lede om. Vi har for saa vidt heller ikke almindelig Værnepligt, vi har, havde jeg nær sagt, almindelig Lodtrækningspligt. Almindelig Værnepligt praktiseres jo overhovedet ikke, det er langtfra alle vaabenføre Mænd, der kommer ind og faar militær Uddannelse. At man Venstres Side er saa ivrig Tilhænger af den almindelige Værnepligt, har jeg aldrig kunnet forstaa. Thi hvad er det, der sker? Der sker dette, at man uden videre putter en ung Mand i Trojen, og fra at være en ung Mand, maaske en fornuftig ung Mand, omdannes han pludselig til at blive et uniformeret Nummer, hverken mere eller mindre. Alt, hvad der hedder Individualitet, gaar i Virkeligheden af den unge Mand i samme Øjeblik, han er puttet ind i den militære Organisation. Men jeg vil gerne gøre opmærksom paa, at man jo indenfor Venstre har et Program, og nu ved jeg ikke, om dette Program særlig er til for at bryde det, eller om man har det for at rette sig efter det, men paa dette Program findes der en Sætning, der lyder saaledes: Paa Frihedens Grund skal Folket bygge sin Fremtid. Jeg slutter mig ganske til dette Punkt i Venstres Program, og jeg siger til den ærede Ordfører (Maegaard): Skal vi følges ad og bygge paa Frihedens Grund, lad os saa